

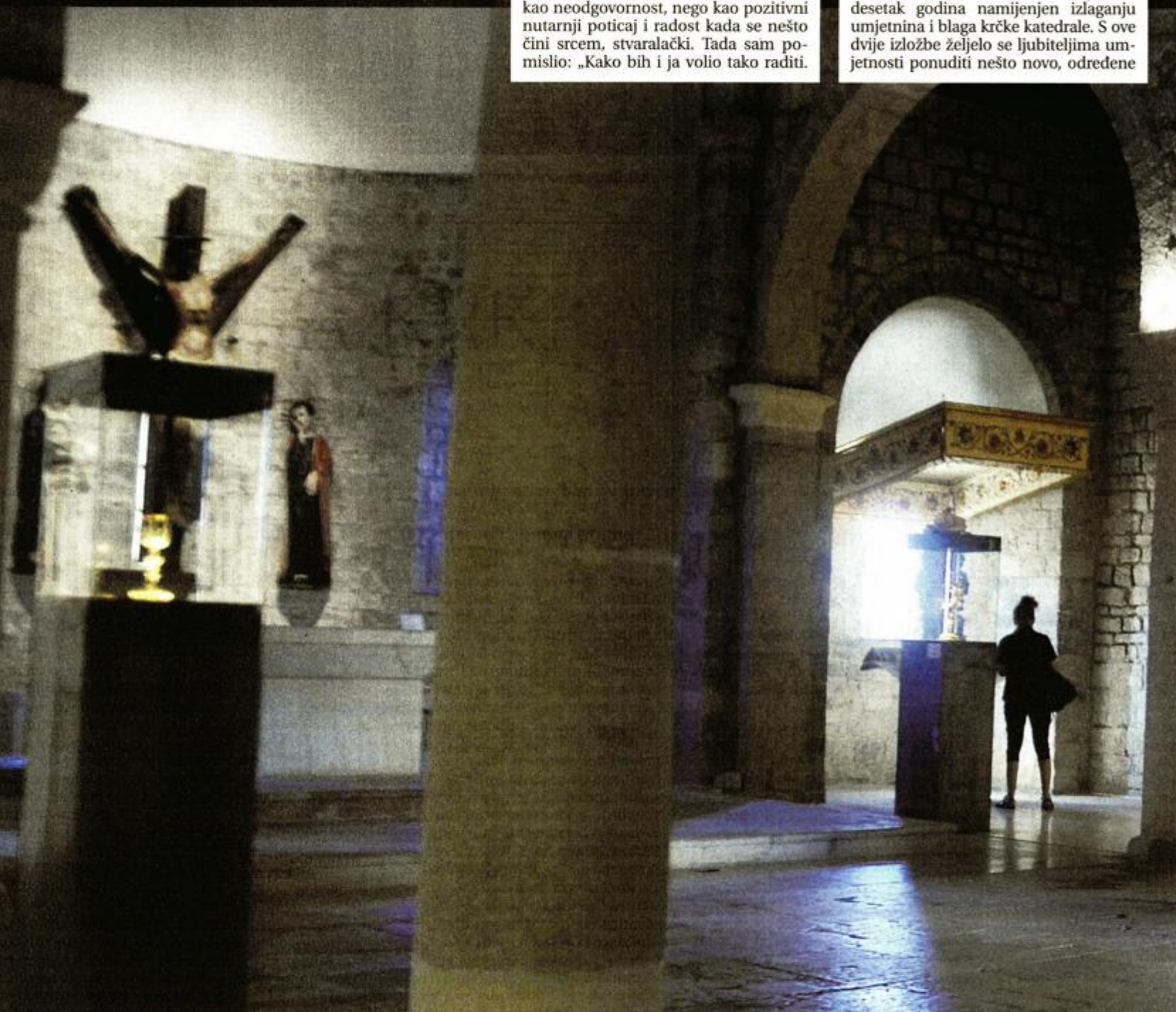
UVODNIK AUTORA IZLOŽBE

Prodiranje

Za nadati se da će ova sakralna izložba pridonijeti vjerničkom iskustvu onih koji se žele približiti Bogu, koji njegov misterij barem malo žele dokučiti, turističkoj ponudi dati nešto plemenito, zanimljivo i izgrađujuće, a gradu Krku pripomoći da zaista bude grad povijesti i kulture

Jednom sam kao student u biblioteci Papinskog sveučilišta Gregoriana u Rimu, prelistavajući neki od hrvatskih znanstvenih časopisa, pronašao prilog o akademiku Branku Fučiću. Između ostalog, autor teksta naveo je i riječi kojima je ak. Fučić znao sažeti i opisati motivaciju u svom istraživačkom i znanstvenom radu: „Posao mora biti igra!“ Ovaj se citat, naravno, treba tumačiti u pozitivnom smislu, ne kao neodgovornost, nego kao pozitivni nutarnji poticaj i radost kada se nešto čini srcem, stvaralački. Tada sam pomislio: „Kako bih i ja volio tako raditi.“

Drugima nešto prenijeti s puno srca, kreativno i jer se voli, a ne jer se mora“. Mislim da je upravo tako i bilo pripremajući i postavljajući dvije izložbe u Katedralnoj riznici – crkvi sv. Kvirina u Krku. Prošlogodišnju IN SIGNV CRVCIS, na temu Kristova križa i muke, i ovogodišnju VIDIM NEBESA OTVORENA s baroknim umjetničkim djelima i liturgijskim predmetima iz 18. stoljeća. Romanički prostor crkve sv. Kvirina već je dvadesetak godina namijenjen izlaganju umjetnina i blaga krčke katedrale. S ove dvije izložbe željelo se ljubiteljima umjetnosti ponuditi nešto novo, određene

Unutrašnjost Katedralne riznice Krk - crkve sv. Kvirina

O izložbi

Izložba VIDIM NEBESA OTVORENA, postavljena u Katedralnoj riznici – romaničkoj crkvi sv. Kvirina za sezonu 2016., posjetiteljima otkriva jedan dio umjetničkog blaga krčke katedrale i nekoliko župa Biskupije Krk baroknih stilskih karakteristika iz 18. stoljeća.

Za ovogodišnju izložbu odabrana su djela dvojice baroknih majstora venecijanske škole. U lijevoj lađi smještena su dva značajna 'ulja na platnu' slikara Nicole Grassija: *Sv. Josip s Djetetom i anđelima* (oko 1730.) iz osorske ekatedrale i *Navještenje sa Sv. Augustinom i Sv. Ivanom Nepomukom, Sv. Franjom Paulskim i Sv. Petrom iz Alcantare* (1740. – 1745.) iz krčke katedrale. I sv. Josip i događaj Navještenja smješteni su pred otvorenom nebeskom pozadinom, a nadnaravnost trenutka naglašena je prodorom svjetla i prisutnošću anđela. Sv. Jo-

sip prikazan je toplim koloritom kao zaštitnik umirućih, onih koji traže blagu smrt i vječni život. To je istaknuto i u natpisu Refugium Agonizantium – utočište umirućih. Navještenje je smješteno u arhitektonski okvir od jonskih stupova i pilastara među parovima svetaca s obe strane, koje prepoznamo po njihovim atributima. Andeo Gabriel obraća se Mariji pokazujući na Duha Svetoga u liku goluba. Blažena Djevica Marija prikazana je u klečećem predanom stavu. U vitrini su izložene barokna misnica i dalmatika također iz 18. stoljeća.

Desnom ladom dominiraju dvije velike slike u duhu baroknog manirizma iz prezbiterija krčke katedrale: *Abraham žrtvuje Izaka* i *Mana u pustinji* s početka 18. stoljeća. In loco zajedno s nasuprotnim slikama *Posljednja večera* i *Uznašanje kruha* tvore jedinstveni ciklus euharistijske tematike, a sve je naslikao Cristoforo

Tasca. Radi se o prikazima dva starozavjetna događaja, Izakova žrtva iz Knjige postanka (Post 22, 1-18) i mana iz Knjige izlaska (Izl 16, 1-35), prefiguraciji euharistije. U oba događaja prikazano je otvoreno nebo tj. Božja komunikacija s čovjekom.

Izložba je zaokružena liturgijskim predmetima iz 18. stoljeća koji izražavaju karakteristiku euharistije kao 'predokusa' neba. U lijevoj apside barokni tabernakul, u desnoj tron za izlaganje Presvetog Sakramenta i baldahin (nebnica) za procesije, a u vitrinama među stupovima pokaznice i kaleži.

Stalni postav čine: *Raspeti Krist s Marijom i Ivanom* iz 1370. u središnjoj apside, *Frankopanska pala*, djelo venecijanske radionice iz 1477. godine u lijevoj lađi, te dva kamena ulomka scholae cantorum iz 9. st., na pilastri- ma s lijeve i desne strane ulaza u crkvu.

nadnaravnog u naravno

teme i umjetničko blago krčke stolne crkve, ali i drugih župa krčke biskupije.

Ovogodišnja izložba otvorena je 'bez otvorenja', pa mi je drago da je prepoznata kao kvalitetna i da joj se preko ovog priloga pruža medijska prezentacija. Hvala onima koji znaju prepoznati skrivene bisere i onima koji su pridonijeli njenom ostvarenju, vč. Antonu Valkoviću, župniku katedralne župe u Krku, i suradnicima iz Krka. Hvala na pomoći i dizajneru rasvjete Deniju Šesniću.

Izložba VIDIM NEBESA OTVORENA počela se u mislima radati kada je dr. Višnja Bralić iz Hrvatskog restaurator-

skog zavoda iz Zagreba javila da je završena restauracija Grassijeve slike Navještenje sa sv. Augustinom i sv. Ivanom Nepomukom, sv. Franjom Paulskim i sv. Petrom iz Alcantare (1740. – 1745.) iz krčke katedrale. Prije povratka u Krk slika je prošle godine bila dio velike izložbe Sveto i profano – slikarstvo talijanskog baroka u Hrvatskoj u Klovićevim dvorima s još nekoliko vrijednih umjetnina s naših otoka. Upravo njezin središnji dio, prikaz dolaska anđela Gabrijele Blaženoj Djevici Mariji kroz otvoreno nebo, motiv božanskog koje ulazi u ljudski prostor, determinirao je odabir

teme, izbor ostalih umjetničkih djela, te sam naziv. Radi se o uskliku sv. Stjepana u trenutku mučeništva: »Ali on, pun Duha Svetoga, uprije pogled u nebo i ugleda slavu Božju i Isusa gdje stoji zdesna Bogu pa reče: 'Evo vidim nebesa otvorena i Sina Čovječjega gdje stoji zdesna Bogu'« (Dj 7, 55-56).

Prodiranje nadnaravnog u naravno, mogućnost da čovjek proviri u božansku stvarnost, da barem malo sudjeluje u vječnoj slavi u kojoj prebiva Bog, otvaranje prozora prema Božjoj ljepoti karakteristika je baroka u umjetničkim djelima religiozne tematike. Izložba u Kate-

dralnoj riznici u Krku želi naglasiti upravo to, i kroz ulja na platnu dvaju za naš prostor značajnih talijanskih baroknih slikara Nicole Grassija i Cristofora Tasce, te kroz ostale izložke.

Za nadati se da će ova sakralna izložba pridonijeti vjerničkom iskustvu onih koji se žele približiti Bogu, koji njegov misterij barem malo žele dokučiti, turističkoj ponudi dati nešto plemenito, zanimljivo i izgrađujuće, a gradu Krku pripomoći da zaista bude grad povijesti i kulture.

mons. Zvonimir Seršić,
 predstojnik Ureda za crkvenu umjetnost
 i kulturna dobra Biskupije Krk

...oltarska je slika nešto poput prozora kroz koji k nama stupa Božji svijet. Zastor se vremenitosti podiže i mi ponovno smijemo baciti pogled u unutrašnjost Božjega svijeta. Ta nas umjetnost želi iznovice uključiti u nebesku liturgiju, pa mi baroknu crkvu neprestano doživljavamo kao jedan jedincati fortissimo radosti, kao trajno aleluja koje se pretočilo u sliku. Radovanje u Gospodinu izvor je naše snage – ta starozavjetna riječ (usp. Ezra 8,10) izražava temeljno čuvstvo od koga i iz koga takva ikonografija živi.

*Joseph Ratzinger - Papa Benedikt XVI.,
 Duh liturgije, Verbum, Split, 2015.*

Pokaznice, venecijanska radionica, 18. st., iz župnih crkava u Dobrinju i Risiki

Kalež, venecijanska radionica, 18. st., iz župne crkve u Omišlju

Dalmatika, 18. st., katedrala Krk

